

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség es kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyező szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Társadalmi élet.

Irta: Nagy Zoltán szegedi kir. törv. bíró.

Nem is kell messze elkezdeni, hogy a kijelentés vagy megállapítás helyességét erősítsük, csak körül kell egy kissé nézni, rögtön reá jövünk, hogy ugynevezett társadalmi életünk nincs és hogy a mi van, az nem társadalmi élet.

Paradoxnak látszik ugyan ez a szembe állított két mondat, de hámozzuk ki belőle a magvat és belátjuk, miszerint igaz.

Az a társadalmi életnyilvánulás, a mely közös eszmék gyújtójából keletkezne öntudatos, határozottan kitűzött cél mellett eredményeket ér el, szerte forgácsolódik, apró, sokszor jelentéktelen részre bomlik s képtelen erő-kifejtésre. Személy kultus, hűség kielégítésre számító kicsinyes érdek a mozgatója a hevenyészettnek felkapott és Tisza virág módjára majdnem halva született újabb és újabb alakulásoknak. Alig-alig akad valójában és igazán önzetlen, a cél és törekvés magasztos eszméitől áthatott ember, a ki ezekért a célokért dolgozni tud és akar is. Az az összetehozott emberszám pedig, a mely rábeszélés folytán, kelletlenül és legtöbbször kényelmetlenül a névsorba, — az egyesületi tagok névsorába kerül; — úgy van meggyőződve, hogy eleget tett minden kötelezettségének, ha a kivetett tagsági díjakat

méltatlankodva, zúgolódva úgy, ahogy lefizeti. Közös cél, egymást átható kölcsönös támogatás és az elvárt sikert elősegítő munkálkodás merőben hiányzik. Ez az oka, hogy beolvasztó, áthasonító, a társadalmi élet essenciáját képező alkotó elem nincs is meg s vegegyezményként nincs is társadalmi élet.

Vagy ha van is számban, sokszor tultengő sokaságban társadalmi életcél elmozdítani hivatott törekvés, ebből nem veszi ki a részét a társadalomnak az az osztálya, a mely tudás, tapasztalat által talán egyenesen el is kötelezett erre a munkásságra. A hivatalnok osztályt értjük a társadalomnak fentebb kihegyezett osztálya alatt, mint a mely talán el volna kötelezve arra, hogy ebben a munkában részt vegyen. Ugy, de letagadhatatlan, hogy a magyar hivatalnok osztály nem él társadalmi életet. Lehetnek külön-külön és azonos foglalkozás folytán saját életfoglalkozásukban számot tevők, kiválóak, talán tekintély számba menők is, csak tény megállapítás ismét, hogy egyoldalúak. Nem keresnek alkalmat látókoruk kibővítésére, különböző szempontok megismerésével, élettapasztalatok gyűjtésével, más hivatalbeliekkel való érintkezéstől való tartózkodás hian bizonyos, a társadalmi életet mozgó eszmék és érdekek megfigyelése is kívül esik foglalkozásuk körén és vajmi ritkán vesznek részt társadalmi mozgalmukban.

Azt felelhetné erre bárki is, hogy ennek megvan a maga elfogadható oka. Magunk sem tagadjuk, sőt ismerjük is. Ezek között első sorban szerepel az, hogy nincs idejük, el vannak foglalva; továbbá, hogy élethivatásuk a tartózkodásnak fokozottabb mértékét követeli meg, sőt egyes foglalkozásbelieket (bírák, ügyészek) egyenesen hivatásuk zár el bizonyos társadalmi életnyilvánulásban való részvételétől. Hozzátehetnők még egész jogosan, hogy proletár voltunk, szűkös anyagi helyzetük is oka ennek a visszahuzódásnak, mert a társadalmi életben való részvétel, még inkább a szereplés munióit is igényel, a melynek pénz a neve.

Mind igaz. Oknak is ok, de még nem érv, olyan megdöntő érv, a melylyel a megállapított kérdést agyon lehetne ütni. Csak a helyes, megfelelő utat és módot kell megtalálni és ez abban van, hogy a társadalmi életben azokat a köröket, viszonyokat és jelenségeket kell eszközül, térként felhasználni, a mely egyéni rátermettség, képesség és teljesített munka árán számító tagjai, köztük a hivatalnok osztály tagjai részvételére. És ha ezt megtalálják, úgy elhelyezkedési szerepre jut a magyar hivatalnok osztály a társadalmi életben és ezáltal lesz is társadalmi élet, a mely — sajnos — valódi értelemben nincs nálunk, mert a mit ennek nevezünk, az nem az.

TÁRCA.

Méreg.

Irta: Arkady Avertsenk.

Riazanzeva barátnőm öltözőjében ültem és figyelmesen néztem, hogy miképen festi az arcát. Finom, fehér kezei gyorsan felkaptak előltem ismeretlen kefécskéket és egyéb szerzőségeket, odafojták összeráncolt szeméihez, az arcról a hajfonatokra szöktek, megigazitottak a mellen egy szallagot és a fülbevalókat — és nekem úgy tűnt, mintha e kezek arra volnának teremtve, hogy folyton mozogjanak.

— Édes kezek — mondtam meghatottan — édes szemek...

És hirtelenül hangosan beszéltem:

— Irina Szergeвна! Szeretem magát... Halkan felsikoltott, tapsolt a kis kezeivel,

felém fordult és egy pillanat múlva a karjaimban tartottam.

— Végre! — szolt mosolyogva. — E szavakat már rég óta várom. Miért kinoztál eddig?

— Hallgass! — mondtam és egy csókkal zártam le az ajkaim. Az ölemben ültettem és gyöngöden sugtam a fülébe:

— Most a Gordanov „Cryzanthème“ című komédiájának törekeny leányára emlékeztetél, aki ép oly sikollyal veti magát Lerbov földbirtokos karjai közé. Te ép oly törekeny vagy és úgy sikoltottál, mint ő. Oh menyinyire szeretlek!

Másnap Irina hozzám költözött és — tekintet nélkül a társadalom előítéleteire — együtt éltünk.

Az életünk szép volt és felhőtlen.

Voltak apró civakodásaink, de jelentéktelenek voltak és csakhamar kibékültünk.

Első civakodásunk akkor történt, amikor

észrevettem, hogy miközben csókolom, ő a tükörbe néz.

Eltoltam őt magamtól és sértődötten kérdeztem:

— Miért néztél a tükörbe? Ilyen pillanatban hogyan lehet másra gondolni?

— Látod kérlek — mondta zavartan — kissé ügyetlenül öleltem... Nem a derekamat, a nyakamat öleltem. Férfi a derekunkat ölelje!

— Micsoda — mondtam elcsodálkozva. — Csak nincsen ez törvénybe foglalva, hogy asszonyt csak derékon öleljünk! Amit véletlenül megkaphattam, azt öleltem magamhoz... Beláthatod...

— Elvégre tényleg nincsen ilyen törvény, de legalább is furcsa, ha egy férfi egy asszony nyakát öleli...

Bosszankodtam és két órán át nem beszéltem Irinával. Ő jött hozzám, hogy kibékítsen.

FELTÜNŐ NAGY MÓR UJONAN BERENDEZETT LÁTVÁNYOSSÁG DIVATÁRUHÁZA

KESZTHELYEN, hova az őszi és téli évadra **szebbnél szebb** uri és női divatickek érkeztek és **folyton érkeznek.**

A FÉNYESEN BERENDEZETT DIVATÁRUHAZ UJABB CIKKEI: női blouzok, mindennemű Jouponok és szörme garnitúrák; átmeneti uri kabátok, fiu öltönyök, valódi amerikai női-, férfi- és gyermekcipők. — **Ujdonságok:** angol, olasz és Habik kalapokban, angol nyakkendők és angol hajtó és utcai keztyükben. **Szolid szabott árak!!**

Az adófizetés új rendje.

Közeledvén az ujesztendő, amidőn tudniillik az adófizetés eddigi rendszere megváltozik, úgy véljük, nem végzünk fölösleges munkát, ha már most némi utmutatással szolgálunk arra nézve, hogy milyen procedurákon megy keresztül az adófizető, míg filléreitől, azaz koronáitól megszabadul.

Az új adótörvénynek legnevezetesebb intézkedése az, hogy az ismert adónemek közül csak a földadó, a tőkekamatadó és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója maradt fent, míg a többi adónemek megszűnnek. Ezek helyébe lép a keresetiadó és a jövedelemadó.

A keresetiadó az iparosokat, kereskedőket, gyárosokat, ügyvédeket, művészeket, orvosokat és a többi független életmódján működőket érdekli.

Az adó alapja az adózó múlt évi tiszta jövedelme. A jövedelem megállapítás bevallás alapján történik. Aki vallomást nem ad, azt bírsággal szorítják a bevallás megtételére. A bevallásnál föltétlenül számszerint kitüntendő az előző évi tiszta nyereség. A bevallásnak tartalmaznia kell a múlt évi bevételt és kiadást és az ezek között mutatkozó nyereség különbözetet, ami a múlt évi jövedelem, másszóval: adóalap. Kiadásba azonban nem lehet akármit felvenni.

Az adóalap megállapítása után az adókövető-bizottság a keresetiadó összege felett dönt.

A jövedelemadó pedig minden állampolgárt érdekel, kivéven a napszámos munkából élőket és azokat, akikről az adókövető bizottság megállapítja, hogy évi jövedelmük a 800 koronát el nem éri, tehát adómentesek maradnak. Bárki, bármilyen adónemmel meg is van róva, azon az adónemen kívül jövedelemadót is tartozik fizetni. Ide-

kerül a háztulajdonos, noha házadót már fizet, a földbirtokos, noha földadót fizet, a kereskedő, iparos, bár keresetiadót fizet. A hivatalnokok, a kereskedő- és iparossegédek és minden más alkalmazott.

1000 korona jövedelemig az adó 0-60 százalék.

10.000 korona jövedelemnél már 2-90 százalék.

100.000 korona jövedelemnél pedig már 4-72 százaléknak felel meg.

Az adóalap megállapítása itt is bevallás alapján történik. Bevallandó minden jövedelem, amit az adózó az elmúlt évben élvezett. Háztulajdonosoknál a saját gazdálkodásnál elért tiszta nyereség, illetve az eladott termények után befolyt összeg.

Kereskedőknél és iparosoknál, továbbá a többi szabad pályán működő adózóknál az adóalapot az adókövető-bizottság a kereseti adónál már megállapította, tehát az ottan megállapított jövedelem után egyidejűleg a jövedelemadót is kiveti.

Hivatalnokoknál, kereskedő- és iparossegédeknek, vagy más alkalmazásban állóknál a jövedelemadó az egyetlen adó. Ezek bevallják mindenféle címen élvezett jövedelmüket: fizetés, lakbér, személyi vagy más pótlék, nyugdíj.

Az adókövetés munkáját minden polgárra nézve az adókövető-bizottság eszközli, amely tizenegy tagból áll. A bizottság ülése zárt, azon hallgatóság jelen nem lehet. A határozatot az elnök élőlőszóval kihirdeti. A bizottság tagjai 8 korona, az elnök 10 korona napi-díjat élvez. Aki bizottsági tagságot elfogadható ok nélkül megtagadja, azt 100 koronáig terjedő bírsággal büntetik.

A kivett adó jövő évtől kezdve január, április, július és október hó 15-ik napjáig befizetendő. Aki az adónegyed lejáratig nem egyenlíti ki a

tartozását, az kap egy 8 napi határidőre szóló intést. Ha erre nem reagál, akkor már várhatja a végrehajtót, karöltve a becsüssel.

Azok részére, akik a vallomást kiállítani nem tudják, tartozik a városi adóhivatal (jegyző) a vallomást kiállítani, a bemondás alapján díjtalanul. Az ingyen birt lakások béréteke a jövedelemadó szempontjából adóköteles jövedelmet képez. — Trafikosok, pálinkamérők és vendéglősök engedélyei megvonhatók, ha adótartozásukat az év végéig nem fizetik ki, vagy arra halasztást nem kapnak.

Legkisebb adótételek mészárosok és henteseknél az adóévet megelőző évben levágott minden szarvasmarha után: a vidéken 40—80 fill. Egy darab szarvasmarhának számít: 4 borju, 4 sertés, 8 juh, 8 kecske, 16 bárány, vagy 12 drb malac. Bérkocsisoknál a legkisebb adó az előző évben tartott minden darab ló után, vidéken 6—12 kor. — Bérlőknél a legkisebb adótétel, az évi bér 2%-a.

Ezek volnának nagyjában azok a változások, melyek az új adótörvényekben foglaltatnak és amelyek az adózó közönséget közelebről érintik.

Két zalamegyei vasut építése.

Az általános gazdasági pangás e szomorú korszakában északi zalamegyének jelentős vállalkozást, közel 10 millióra rugó munkát biztosított az a szerencsés kézzel vezetett akció, amely a minap a dunántúli helyiérdekű vasutak fuziójával befezést nyert, biztosítván a zalaegerszeg—zalaölvői és a zalabér—sárvár—kőszegi vasuti vonalaknak egy éven belül való megépítését.

Két szempontból bir nagy fontossággal e megye egész érdekelttségére, de különösen annak zalaegerszegi és

átölelte a nyakamat (törvényileg megengedett gesztus) és bajuszomat csókolva mondta:

— Ne haragudj kis bolondom. Okos és érdekes embert szeretnék faragni belőled... És azután (kissé zavarba jött) azt szeretném, hogy jótékony befolyásom által a dicsőség legmagasabb fokát érjed el. Szeretnék a muzsád lenni, sőt helyetted szeretném megszerezni a dicsőséget.

Azután elment a színházba és én elgondolkodtam: vajjon, hogy akarná részemre megszerezni a dicsőséget?... Talán jobb elbeszéléseket akarna írni a nevem alatt, mint aminőket én tudok? — Mit értett a „muzsa“ szó alatt? Akarta, hogy hívőim mind reá hasonlítsanak?

És hirtelen eszembe jutott valami. Nemrég egy szindarabot láttam, amelyben a hősnő a hős bajuszát megcsókolja és ezeket mondja neki:

— Azt szeretném, hogy befolyásom által a dicsőség legmagasabb fokát érjed el! Szeretnek a muzsád lenni!

— Furesa! — mondtam magamban.

És olyan iz volt a szájam, mintha egy üres diót haraptam volna szét.

Azóta figyeltem Irinát... És minél tovább figyeltem, annál nagyobb lett a rémületem. Mellettem nem Irina élt. Néha egy tragédiának szenvedő Verotskáját láttam benne, néha meg egy dramának hisztérikus kurtizánja

mozgott mellettem, aki egyik rohamában felhajtja a méregpoharat. A valódi Irinát soha sem láthattam. Egyszer egy karkötőt vettem neki, mire a hála jelül a nagy kokotte becézett engem, a törvényes forma szerint átölelve a nyakamat. Mäskor bünbänöän tértem haza késő éjszaka; azt reméltem, hogy a síró, közömbösségem által vérg sértett Irinát találom, helyette azonban a nagy tragika fogadott, aki elegáns mozdulattal tördelte a kezét (szemben velem a falon tükör lógott!) és halk, remegő hangon ekképp szavalt:

— Nem okozlak... nem akartam a szeretett férfit megfosztani szabadságától... azonban én messzire látok, nagyon messzire... (elsötétülő tekintete a tükörbe nézett és hirtelen hangos suttogással folytatta) nem! közel látom — egészen közel látok egy kutat: az édes, minden láncot szétlő jótékony halált!...

— Hallgass! — mondtam idegesen. Ez Kalsalotov drámája „Az élve eltemetettek“ második felvonás, Paolovna Olga és Bazarovszki közti jelenet. Ugy-e? Te adtad az Olga szerepét és Rafaclov volt Bazarovszki... igaz?

— Sértegetni akarsz? Jól van! Kinozhatsz, megalázhatsz, de csak azt könyörgöm tőled, ha azt követem majd, aki őszintén hív magával, akkor tavaszvirágos emlékemet őrizzed meg!

— Nem — javítottam ki közönyösen, mi-

közben levettem cipőmet és ki gomboltam a mellényemet — nem úgy volt, nem tavaszvirágos, de „ragyogó“ emlékeket! Már elfelejtettem az „Égi madarak“ negyedig felvonásának hetedik jelenetét?

Némán, nagy szemekkel meredt reám, fájdalmasan suttogott valamit, hirtelen feljajdult, az ágyra vetette magát és betakarta az arcát egy párnával.

A párna alul egy szép a tükörre meredő szempár csillogott és a keze ösztönszerűen igazította a takarót.

Amikor egyszer valami civakodás után kiittam a teámat és a felöltömhöz kaptam, hogy eltávozzam, könnyes szemeit rám emelte és csak halk szavattal mondott:

— Te eltávozol?!

A szívem összeszorult, meg akartam fordulni, hogy lábai elé vessem magam — mert nagyon szeretem — de rögtön feledékeny hülyének neveztem el magamat.

— Hallod, kérlek — mondtam neki szemrehányó pillantással — sohse lesz vége ennek a fürtelemnek?... Csak két apró szót mondtál most és ezek sem a te szavaid és nem te beszélted őket!...

— Hát ki beszélte őket? — suttogta rémülten és ösztönszerűen hátrafordult.

E szavakat Dobrovcskájá grófné mondja, abban a főuri komédiában, ugyanaz a Dobrovcskájá, akit az a gazember, az a Obdorszky herceg elhagy és ki csak e két kétségbeesett szót mondja neki:

szentgróti járásaira ez az akció. Az egyik központ, a közvetlenebbik, annak a közel 10 millió koronának a vármegyében befektetése, amelyből hozzávetőleges számítás szerint 2—3 millió korona munkabérek és ingatlanvételárak alakjában itt marad Zalamegye népénél.

A másik kiválóan fontos dolog a dunántúli vasuti politika egységesítése és összpontosítása olyan kezekben, amelytől nagy érdekeink sokat várhatnak és amelyből intenzív vasuti politika, új vonalak létesítésének biztató megvalósulása fog kiindulni. Nem hiszszük, hogy Nagykanizsa is ne nyerne fuzióval. Eléggé ismeretesek azok a sokat ismételt s igen illetékes helyről származott jelentések, melyek a dunántúli vasutak fuziójának és a nagykanizsa—letenyei vasut megvalósulásának kapcsolatáról szólottak.

Ezt a kettős eredményt az a fuzió közgyűlés perfektuálta, amelyről már megemlékeztünk és amelyen a dunántúli vasutak egy társaságba olvadtak össze. A fuzió közgyűlést a muraszombat—körmendi és zalavölgyi vasut közgyűlése előzték meg, amelyeken minden ellenmondások nélkül az igazgatóságok megkapták a felhatalmazást a fuzió keresztülvételére. Ezután történt meg a dunántúli vasuttársaság közgyűlése, amely a fuziót megpecsételte és a vele kapcsolatos intézkedéseket foganatosította. Az új dunántúli vasuttársaság alaptörvényét a fuzió után 56 millió koronában állapítják meg, elhatározták az alapszabályok módosítását és ebben a keretben az igazgatósági tagok számát nyolccal szaporították.

A fuzióban a dunántúli vasuttársaság gondosan megőrizte a törzsrészesvényesek érdekeit, amennyiben a kevesebbet jövedelmező muraszombat—körmendi vasut elsőbbségi részvényeiért a főtulajdonos drezdai banknak csupán 85 százalékot ad dunántúli

részvényekben, a 15 százalékot pedig a tartalékalap gyarapítására fordítja. Így tehát egy millió értékű körmend—muraszombati prioritásért 850,000 korona értékű dunántúli elsőbbségi részvényt kapnak az elsőbbségi részvényesek 150.000 korona pedig a tartalékalapnak jut. A részvények közötti differenciákat még azzal is kiegyenlítették, hogy a muraszombati és zalavölgyi vasutak osztalék hátralékait a dunántúli vasuttársaság törölte.

A fuzionált vasuttársaság ezek után elhatározta a zalavölgy—zalaegerszegi és a zalabér—sárvár—kőszegi vasut megépítését, a mely 120 kilométernyi vasut megépítését, Fábrián Lajos vasutépítő vállalkozóra bízta. Az új vasutak közigazgatási pótbejárása a napokban megkezdődött és ez után az ideiglenes építési engedély megadásának nincs semmi akadálya. Az új vasutak építését november hó folyamán megkezdik és olyan erővel folytatják az építkezést, hogy jövő év végén az új vasutak átadhatók legyenek a forgalomnak.

Egyről-másról.

Esküdtszék. Négyeszer van egy esztendőben minden törvényszéken esküdtszék. Zalában egy ülésre jut tíz bűnügy. Egy kissé még is sok: tíz bűnügy egyszerre! Haladunk... Valódi kulturális haladás. Minden alkalommal jeles számmal szerepelt vidékünk, így most is. Pontos, kötelesség tudó cs. kir. udvari szállítói vagyunk a zalaegerszegi kir. törvényszéknek és minden alkalommal megfelelünk az udvari szállítói címerünkön irt sornak: Viribus unitis. Nem csalatkozunk, mikor biznak ősi erényünkben. Ugyan a gyilkosság nem erény: az igazi, a hamisíthatlan, a mélyseges emberszeretet, hanem a gyilkosság bűn: önzés. A bűn: az önzés is van oly régi, mint az erény: az emberszeretet, azért a kir. törvényszék bizalmára éppen olyan érdemes. A bizalomnak meg is felelt vidékünk hagyományos ősi erénye: két gyil-

kost szállítottunk a héten. Az esküdtszék nem jött zavarba, megfelelt hivatásának, elítélte a bűnösöket. De talán zavarba jönne, ha az erény: az emberszeretet vádjára miatt kerülne néhány ember a vádlottak padjára, mert akkor minden bizonyonnyal kitűnnék, hogy igen sokszor ez is — önzés: bűn.

A bűnösök többnyire züllött, rongyos, piszkos emberek, haszontalan lelki betegek. Azért mégis sajnáljuk őket, mert ők is — emberek.

Jön a tél. A hagyományos emberszeretnek, a pözös jótékonyágnak jön most az ideje: a tél. Télen hideg van. Télen fázik az, akinek nincs meleg ruhája, meleg szobája: a szegény. Nyáron igazságosabb a természet: a meleget egyformán érzi minden ember; télen igazságtalan: pénzzel enyhíthetem a természet hidegségét. Tehát akinek nincs pénze, az kénytelen fázni, ha. Ha nem volna az emberekben annyi belátás, hogy nem nyujtanának télikabátot, menedéket az ezt nélkülözőknek. És megkezdődik a kabát nyújtás, a jótékony egyletek és egyesek jószívűsködése. A szegény gyermekek ruhát kapnak. Szép egyformát: a szegénység egyenruháját. És a szegénykék milyen boldogok: nem fáznak. És milyen meleg tölti el annak szívet, ki a kabátot nyujtotta: jótékony volt. A jótékony, az adakozás az igazi emberszeretet megnyilatkozása. Azonban jegyezzük meg: a névtelen adakozás, ahol maga az adomány ragyog, az adakozó pedig megvonul a sötétben, s távol áll tőle minden hivalgás, mely a szeretet leplevel más szándékot takar: minden emberi erény kútfeje. De nem erény a jótékony, ha — hivalgásból cselekedszük.

Déli harangszókor számtalanszor látunk az utcán kenyeret majszoló iskolásgyerekeket, kik vidékről járnak be a tapolcai iskolákba és otthon hiányában kénytelenek az utcán csavarogni. És ha már jótékonyak vagyunk: kabátot nyujtunk a szegény iskolás gyermekeknek, adjunk nekik meleg szobát, otthont is, ahol hálásan gondolhatnak — a jószívű gazdagokra.

— Te eltávozol?
— Valóban? — suttogta meghökkenve Irina.

— Természetesen, hiszen te játszottad a grófné szerepét! Ne haragudj kérlek... beszéljünk őszintén egymással... hiszen ez minden igen szép lehet a színpadon, de a háztartásunkban nem ér semmit... Drágám! Hiszen nagyon szeretlek! De én az Irinát szeretem, nem az Abszokia siránkozó Verotskáját, vagy pedig Limmor ur grófnéját... Komolyan kérlek, maradjunk meg azoknak, akik vagyunk!

A szeméből könnyek peregtek. A nyakamba ugrott és sirva kiabált:

— Szeretlek! Visszajöttél hozzám!

Mint hogy e váratlan rohamában karjaim alatt átfogott (ami törvényileg meghatározva nincsen) többfelét megbocsátottam neki, még e gyanus szavakat is: „Visszajöttél hozzám.”

Kibékülésünk után megkönnyebbülten jártam a dolgaim után és délben jöttem haza. De Irinát nem ismertem meg. Megváltozott. Amikor a lépteimet meghallotta, megrázó sikollyal rohant ki az előszobába.

— Vobodka van itt! — Térdre vetette magát előttem és, amikor nevetve lehajoltam hozzá, megcsókolta a tarkómat és megcibálta a fületem. (E becézgetéseket eddig még nem láttam a színpadon.) Amikor ebéd köz-

ben megkérdeztem, nem haragszik-e reám, mert megdorgáltam, rámdobta a szalvétáját, szép kezeivel hosszú orrot mutatott nekem és hunyoritva mondotta:

— Hallgass, kövér, kis öreg bolondom!

Noha sem kövér, sem öreg nem voltam, mégis jobban tetszett ez, mintha így szólított volna: „Eletem fénye”, vagy: „Oh, te utamat bevilágító napom!”

Este a színházba ment és én egy új novella megírásába fogtam. De nem tudtam dolgozni. Vágyódtam e nagy affektált, de jószívű gyermek után. Felöltözököttem és a színházhoz hajtottam. Új darabot adtak, amelyet még nem láttam. A címe ez volt: „A kis veréb.”

Amikor elfoglaltam a helyemet, megkezdődött a második felvonás. Irina a színpadon ült és varrt. A színpad mögött csörgettek, azután egy csinos, szőke kövér ur jelent meg a színpadon, ekkor Irina felugrott, kacagott, pajkosan térdre borult előtte, azután tarkón csókolta, megcibálta a fület és így köszönt neki:

— Jó napot, öreg, kövér kis bolondom!

A közönség kacagott. Mindenki nevetett, csak én nem.

És ime most egyszerre boldog ember vagyok.

A minap az ebédlőben ültem, amikor a

konyhából behallatszott Irina hangja. Valakivel beszélt... Elsőbben lustán figyeltem oda, azután figyelmesebben hallgatództam, végül felállottam és a félig nyitott ajtóhoz simultam.

És a könnyeim végigfutottak az arcomon és megláttam a valódi Irinát, hallottam a hangját, az igazit, nem az affektáltan színpadias hangját.

Beszélt valakivel, úgy hallottam, a mosónővel beszélt:

— Ezt nevezi maga nadrágnak? Ezek rongyok, nem pedig nadrágok! Ezt nevezi mosásnak? És ezek a harisnyák? Azt kérdelem, honnan jöttek ide ezek a lyukak? Micsoda? Hogy nem tudja jobban csinálni?! Akkor ne fogadjon el ruhamosást! Én egy rubelt és husz kopeket fizettem és az ingeken levő csipkékért Arsinnak és maga egyszerűen eltépi őket!

Amikor a szavakat hallottam, úgy hangzottak fülemben, mint menyországi zene hangjai.

— Irina! — suttogtam boldogan... — Oh! az igazi Irina!...

Különben... hölgyeim! Ki ismeri önök között teljesen a drámai irodalmat? Nincsen-e valamelyik színdarabban egy jelenet, amelyben a nagyságos asszony beszélget a mosónővel?!

HIREK,

Halálozás. Vámosi Saáry Gyula diszeli földbirtokos folyó hó 24-én Diszelben 61 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Nagyszámu rokonság, ismerősök, jóbarátok részvéte mellett tegnap délután temették el Diszelben.

Reform a főispáni titkári állások körül. Érdekes tervvel foglalkoznak mostanában a miniszteriumban. Arról van szó, hogy a főispánok mellé rendelt titkárokat behívják a miniszteriumba és helyettük valóságos miniszteri titkárokat neveznek ki. A reform magyarázatát abban keresik, hogy a mostani főispáni titkárok, akik nagy munkaképességgel rendelkeznek, alkalmasabban érvényesülnek a miniszteriumban. Viszont a miniszteriumban azok a tisztviselők, akik kiöregedtek, vagy feleslegessé váltak, átveszik a főispáni titkárok eddigi szerepét. A hatáskörük lényegesen kibővül. Nemcsak bizalmi állás lesz és nem reprezentálásra hivatott, hanem első-sorban helyettese lesz a főispánnak. Ez a reform a főispánok dolgát is megkönnyíti és érdekes változást fog hozni a törvényhatóságok életében.

Zalaszentgrót járásbírósgát akar. Zalaszentgrótról, a vármegye egyik szépen fejlődésnek indult járási székhelyéről járt tegnapelőtt nagyobb küldöttség dr. Balás Béla főispánnál. A küldöttség a Zalaszentgróton felállítandó új járásbírósgát ügyében tett lépéseket. A kis járás nem kevesebb, mint három járásbírósgához tartozik területileg s így telekkönyvei is részben a sümegi, részben a zalaegerszegi, részben pedig a keszthelyi kir. járásbírósnál vannak, míg a járás közigazgatási központja Zalaszentgrót. A 2500 lakosu városka a járás középpontján fekszik s így lakosainak elemi érdeke, hogy ily decentralizáció folytán ezer és ezer kellemetlen járkálásnak, utazgatásnak ne legyen kitéve. Dr. Balás főispán a maga részéről a legnagyobb előzékenységgel fogadta küldöttséget és óhaját méltányosnak és így remélhetőleg Zalaszentgrót óhaja teljesülni fog.

Hasznos rendelet. A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendelettel megtiltja, hogy a közvágóhidakon a vágás ideje alatt 14 éves gyermekeknek — kivéve a tanoncokat — tartózkodniok nem szabad; mert a vágás és a vele járó ipari munka végzésének szemlélese a zsenge korban levő gyermek erkölcsi fejlődésére káros befolyásu lehet. Megemlíti a rendelet azt is, hogy forgalmas országút, főleg házak mellett vágóhidat felállítani nem szabad, mert a hulladékok büze a levegőt megfertőzi. És, ha mégis volna, akkor a hulladékok levezetése és eltávolítása iránt a községek előjárósága haladéktalanul intézkedjék.

Tánciskola Tapolczán. Mérő (Mayersberg) József előnyösen ismert táncitanító november hó elején Tapolczán a Pannonia-szálloda nagytermében 6 hetre terjedő táncanfolyamot nyit. A tanfolyam felőleli a legújabb és legmodernebb táncdarabokat így a többek között Two Steep-et (tu step) angol táncnemet is. Mérő kiváló táncitanítási módszere előtünk ismeretes s így bizonyára sietni fognak a szülők gyermekeikkel és a felnőttek a kedvező alkalmat felhasználni.

Földmivések nyugdíja. Dr. Fáy Gyula császári és kir. kamarás, az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélyzőpenztár ügyvezető igazgatója, Horváth Jenő községi főjegyző meghívására a múlt vasárnap Tapolcza nagyközség tanácstermében szép számu érdeklődő gazda részvételével előadást tartott a penztár hasznos voltáról. Előadás előtt Horváth Jenő főjegyző jelzi az előadás célját, bemutatja előadót és felkéri előadásának megtartására. Dr. Fáy Gyula vázolja a penztár célját, szükségességét és hasznát, amelyet a gazdáknek nyújt nyugdíjkepen, halál és balesetre és felhívja őket, hogy minél többen legyenek tagjai a penztárnak. Az előadásnak megvolt a kellő hatása, mert azonnal nyolc gazda iratkozott be a penztárba. Nem volna

szabad egy gazdának sem hiányoznia a földmivések e nyugdíjintézményéből, amelynek áldásos voltát legjobban akkor érzi a gazda, midőn megöregszik, vagy munkaképtelen lesz. Beiratkozni lehet a községi főjegyzőnél.

Tilos a trágyaeladás. Kisebb községek-nél szokásban volt, hogy a közlegelőkön összejött trágyát eladták. A földmivelésügyi miniszter most elrendelte, hogy az összegyűlt trágyát a közlegelő javítására kell fordítani, tehát ezután eladni nem szabad.

Épül Balatonfüred-Savanyuvíz. Serényen folyik az építkezés a fürdőtelepen. A múlt hétfőn harminc alföldi kubikos fogott az első-sorban elkészítendő új fürdőház földmunkáiba, kik most már rövid idő alatt be is bejezik az ásást, mely után rögtön megkezdődik az alap betonozása, majd a falazás. A muukásoknak egy másik része hozzáfogott a Klotild-udvar bontásához, melynek ma csak a közfalai állanak már. Közben a fuvarosok egész sora állandóan téglát és murvét szállít, úgy, hogy ha a kőművesek megérkeznek, fennakadás nélkül dolgozhatnak. A munkálatoknak gyorsabb tempóban való haladása és a kedvező időjárásnak lehető kihasználása érdekében éjjel villanyfény mellett is dolgoznak.

Ugy jár, aki tilosban legeltet. Sajnos, hogy Tapolczán sok gazda a más földjén tartja jól állatát; természetes, hogy ez kevés pénzbe kerül. Az enyem- és tied közötti különbség sok gazda előtt ismeretlen; azonban ezt a rosszakaratu gyakorlatot néhány gazda drágán fizette meg a múlt héten. Szabadjára engedett szarvasmarháik idegen lucernásba mentek, ahol a potyán hozzájutott takarmányból alaposan jóllaktak, úgy, hogy néhány óra alatt felfúvódás következtében megdöglöttek. A károsultak bizonyára nem fognak panaszt emelni; mert állataik a tilosban legeltet miatt pusztultak el. Önmagukat büntették meg ezzel azok a gazdák, akik szeretik a másén jöltartani állataikat. Elpusztult két tehén és egy ökör. Tessek okulni!

A korcsolyázó egyesület ma délután 4 órakor a korcsolyapálya ügyében tartja közgyűlését a városháza nagytermében, melyre tagjait ezuton meghívja.

Gyors összeköttetés a Nagyalfölddel. Mint befejezett tény közölhetjük, május elsején a nagyváradi—szegedi—fiumei gyorsvonat megindul. A gyorsvonat, amelynek menetrendjét már megállapították, Fiuméből dél-éltől 9 órakor indul, délután 4 órakor ér Gyékényesbe és este 10 órakor Szabadkán át Szegedre fog berobogni. 1 met tiz óra néhány perckor megy tovább és felkettőkor éjjel érkezik Nagyváradra. Nagyváradról, mint kiinduló állomásról éjjel 3 óra 50 perckor fog indulni a gyorsvonat és délután 1 órakor érkezik Gyékényesre, Fiuméba pedig este fél 8 órakor. Vidékünkéről tehát éppen fél annyi idő alatt lehet majd az Alföldre és Erdélybe utazni mint eddig.

A tüdőbetegekért. A József kir. herceg szanatórium-egyesület tapolczai bizottsága a múlt vasárnap Pollák Adolfné elnöknő vezetésével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya volt a budapesti központ felhívásának tárgyalása, melyre a közgyűlés elhatározta, hogy mint a múltban úgy az idén is halottak estején, Tapolczán és a szomszéd községekben gyűjtőperselyeket állít fel, továbbá felkéri a nemes ügy iránt mindenkor lelkes tapolczai hontelányokat e célra eszközöndő gyűjtésre, akiknek legszebb jutalma lesz a szenvedő felebarátok fájdalmának enyhítése és életük megmentése, melyért azoknak hálaimája száll az Égek Urához. A nemes célt szolgáló tett egyebekben mindig önmagában hordja a dicséretet.

Mesterséges tej növényekből. Az egész világsajtót bejárta annak a kiszámíthatatlan közgazdasági értékű találmánynak híre, mely a kolozsvári egyetem egyik kiváló orvos-professzorának, dr. Riegler Gusztávnak nevét néhány nap alatt világhíressé tette. Ma már ott tartunk, hogy a klinikai kísérletek teljesen igazolták a növényi tejhez fűződő várakozásokat. Nemesak ize kellemes, színe et-

vágygerjesztő a növényi tejnek, hanem abszolút tisztasága, baktériummentessége bizonyos tekintetben fölébe helyezi a természetes tejnek is. A szenzációs találmány természetesen nem maradhatott meg annak a kísérletekről tudó kis kör titkának. A világsajtó révén széle ment híre s a nyilvánosság adta meg az első lökést ahhoz, hogy a találmány értékesítéséről is gondoskodás történjék. Rövid néhány hónap mulva már az egész világ meg fog győződni az új táplálkozási anyag kiválóságáról. Egyik kolozsvári lap munkatársa meginterjuvoita a legnagyobb hadvezérek-nél is nagyobb dicsőségre és elismerésre érdemes tanárt. E nyilatkozatok nagyobb szenzációról szólnak, mint az egész balkáni háboru és minden politikai kérdés, mert a legnagyobb kérdésnek, a nagy ember-tömeg legáltalánosabb élelmiszerének, minden élet fentartójának, a tejnek, a tej olcsó, potom pénzen való előállításának kérdése az.

Huszezer fürdővendég a Balaton mentén. A balatonparti fürdőhelyek vendégforgalma az elmúlt nyáron határozott visszaesést mutat föl, amelyet részben az általános drágasági viszonyoknak, részben a korán beállott rossz időjárásnak és legnagyobbbrészt annak lehet tulajdonítani, hogy a nyaralók nem félvén a koleraveszélytől ismét a tengerparti helyeket leptek el rendkívül nagy számmal. A balatoni vendégforgalom a múlt nyáron mintegy 20 ezer vendéget tüntet fel, amely szám azonban a kisebb fürdőhelyeken nyaralók számával még néhány ezerrel emelkedik. Szép, de a Balaton partja ennél sok ezerrel több vendéget elbir.

A Tapolczai Leccsapoló-társulat f. hó 24-én választmányi ülést tartott. A kisebb folyóügyeken kívül elhatározta a választmány, hogy a főcsatornát kikaszáltatja; szükséges is a leccsapolt rét vízlevezető csatornáit állandóan tisztán tartani, mert ellenkező esetben a rét visszajut régi helyzetébe.

Megszűnt a sertésorbánc. Tapolczán a sertésorbánc az orbánc miatt le volt zárva, most a járvány megszűnt, a piac a zár alól felszabadult. Felhívjuk ezuttal az eladó és vevőközönséget, hogy az átírást mindig a vásár napján eszközölje, mert későbbi átírásból az illetőnek kellemetlensége származhatik.

Esküdtszék. A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint esküdtszéki bíróságon a múlt hét folyamán a következő bűnügyeket tárgyalta: *I. Hétfőn.* Balatonedericsen történt még a nyáron, hogy Nedeczky Jenő birtokán, az ugynevezett Fekete-kastélyban Papp István öreg cseled szerelemre gyuladt özv. Simon Károlyné Csetri Karolina szakácsnőnek 58 éves bájai iránt. De a szakácsnő fiatalabb legények után kapkodott. Ezért Papp István végső elkeseredésbe jutott s Karolinát tizenhárom késszurással megölte egy este a borostyán bokrok mögötti leskelődésének utána. Papp Istvánt elítélték tíz évre. — *II. Kedden.* Kapolcs községben augusztus 28-án táncmulatságot rendeztek a legények. Ittak is, táncoltak is, verekedtek is. Gyuresek nem verekedett. Epen ez bántotta ötét. Hát csak nem vesztegelhet. Azért magyar legény, hogy üssön. Vette a botot s anélkül, hogy valakire haragudott volna, a sötétben verekedő legények közé vágott ő is, azt sem tudta, kire üt, csak ütött, s Mohos Gyula belehalt. Gyuresek Imrét 5 évre ítélték. — *III. Szerdán.* A szigorú fájdalmas jelenségek között emberiesen bekülekény hangulattal végződött ez a főtárgyalás. A história kényes családi ügy. A szintér Lesenczenemetfalú, s itt lakik Vella Gyula a feleségével, aki néha-néha félrelép ő szerinte s talán a közönség szerint is. Ő pedig inni szokott néha. Az a kérdés, melyik kezdette. Vella Gyula elkeseredésében egyszer pisztolyt fogott a feleségére s karjába lött. De ez kilenc nap alatt meg is gyógyult. Az ügyész a bizonyítások folyamán rájött, hogy elégséges, ha csupán súlyos testi sértés miatt emel vádat. A szándékos emberölés kísérletének a büntette tehát elmaradt s az esküdtek szétoszlottak. A törvényszék is a legenyhébb büntetést tartotta kiszabandónak s két héti elzárásra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte, amit a vizsgálati

fogság eltöltésével kitöltöttnek vett. — IV. Csütörtökön. Sümeg közelében Szentimrefalván lakik Szűcs Erzsébet 22 éves boldogtalan leány, aki három ízben gyújtogatott s mindannyiszor töméntelen kárt csinált a tűz a szegény embereknek. Az esküdtek mindhárom esetben nembűnösnek mondták Erzsébetet. És igazuk van. Mert a leány nem egészséges elméjű. Az orvosok is azt mondják, de ők csak félig mondják bolondnak, vagyis így: korlátoltan esik beszámítás alá a cselekedete. Az esküdtek egészen beszámíthatatlannak tartják. De hát akkor ki a hibás? Valaki csak hibás. Erzsébetet teljesen felmentették.

Szüret után. Csak itt-ott szüretelnek még, a legtöbb szőlősgazda már leszüretelt sőt nagyon sokan már mustjaikat is eladták. A kereslet a múlt héten is elég élénk volt. A must ára szilárd, sőt egyesek még az eddigi áraknál is magasabb áron adtak el ujbort s remélhető, hogy az országos gyenge termés-mennyiség mellett, vidékünk közepes termésével még nagyobb keresletet fog ezután is előidézni.

Járdát a házak elé. Még mindig több olyan új ház van a forgalmasabb utcákban, amely előtt nincs járda, hanem esős időben bokáig érő sárban kell a ház előtt menni. A község előljáróságának egy régebben hozott határozata értelmében az új házak tulajdonosai járda készítésére kötelezhetők. Azt hisszük, hogy egy kis figyelmeztetéssel meg is csináltatják a háztulajdonosok.

A balatonfüredi Anna-bálok erekléje. Balatonfüred-Savanyuvízen a Klotild-udvar lebontásával érdekes leletre bukkantak, a padlásán levő holmi között megtalálták azt a rendkívül érdekes tárgyat, palankint, amelyben az ifjak kedves hölgy közönségüket szokták vinni a régi időkben a vármegyeszerte oly híres Anna-bálra. A lelet belsejében egy személyre szolgáló ülőhely van gyönyörű világoskék selyemmel kibélelve s a selyem egész jó állapotban van ma is, a külsején van négy farud, amelyekkel az alkotmány tovább vihető volt. Ha vinni nem akarták, vagy tán nem bírták, e célra szolgált a tárgy alján négy csiga, amelyeken ez esetben toltató volt. Az ajtaja, ajtaján az ablakok, — ami igazán érdekes — egészen jók, még csak megrepedve sincsenek, csak porosak, ami nem is esudálható, hisz padlásán volt. A portól megtisztítva, kissé átfényezve, bármely muzeumnak díszere válhatna. Különösen ajánlatos lenne, ha a keszthelyi Balatoni Múzeumban helyeznék el e figyelmet érdemlő, megtekintésre érdemes s a múlt század 50-es éveire s az akkori szokásokra emlékeztető régiséget.

Hajómenetrend a Balatonon november hó 1-től a hajózás beszüntetéséig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő lesz: Balatonboglárról—Révfülőpre indul naponként délben 12 órakor és délután 4 óra 25 perckor. Révfülőpről—Badacsonyba indul és vissza csak november hónapban minden szombaton és vasárnap délben 12 óra 40 perckor, vissza Révfülőpre délután 2 órakor, Révfülőpről—Balatonboglárra indul naponként délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 3 órakor.

A második balatoni gyermekszanatórium. Ismeretes az a buzgalom, melylyel Óvári Ferenc dr. orsz. képviselő, a Balatoni Szövetség ügyvezető alelnöke a balatoni gyermekszanatóriumok ügyét felkarolja. Az első a balatonalmádi-i gyermekszanatórium alapját azzal szerezte meg, hogy sikeres tárgysorsjátékot rendezett, mely több mint ötvénezer korona tiszta jövedelmet adott. A második, a somogyi parton építendő gyermekszanatórium javára szintén sikeres tárgysorsjátékot rendezett, melynek eredményét most utalta át Zichy János gróf miniszterhez, mint az Országos Gyermekszanatórium Egyesület kormányzójához. A miniszter a becses küldeményre a következő választ küldötte: „Budapest, 1912. október 15. Tisztelt barátom! Szíves fáradozásodat, amelyet a Balatonnak somogyi partján emelendő gyermekszanatórium érdekében lefolytatott tárgy-

sorsjáték körül kifejtetni méltóztattál és annak eredménye gyanánt hozzám beszolgáltattott 52420 korona, azaz: ötvenkétezer négyszázhusz koronát megköszönve, van szerencsém Veled közölni, hogy a Veszprémi Takarékpénztár betétkönyvét a gyermekszanatórium letétele állományához való csatolás céljából a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének küldöttem meg és a somogyi gyermekszanatórium ügyét napirendre tűztem. Kérlek egyben, méltóztatnál a sorsjáték bizottságának a balatonvidéki t. képviselő társaimnak, akik ez ügyet felkarolták, köszönetemet tolmácsolni. Szívvelyes üdvözléssel kész hived Zichy s. k. Nagyságos dr. Óvári Ferenc orsz. képvis. urnak, a stófi gyermekszanatórium sorsjáték bizottság elnökének Veszprém.”

KÖNYVPIAC.

Egy új kötet Nietzsche levél.

A nagy géniuszok pongyolában, ez a vázsa a híres emberek leveleinek. Az alkotások nagy küzdőporondján, a szavak, gesztusok és cselekvések kothurnusos páthoszával fellépő hírességek valami kedves intim közvetlen közelségben jelentkeznek előttünk, mikor a leveleiket olvassuk, amelyben magánéletük, törekvéseik, vágyaik és küzdéseik regénye egy jó barát, rokon, szerető vagy mecénáshoz intézett közlésekben, ki sokkal egyszerűbben, diszkrétebben bontakozik ki, mint a miképp mi annak a nagy embernek életművét az imádásunk vagy gyűlöletünk nagyító lencséjén keresztül értékelni tudjuk. Schopenhauer és Ibsen a pesszimizmusnak e két legnagyobb modern prófétája, a tagadások szomorú költői leveleikben kilépnek az ő gyűlölet és fölényes megvetésből épített lellegvárúkból és kedves élelmességgel, derűs mohósággal nyulnak az elismerés, a szellemi és anyagi érvenyesülés nyújtotta gyümölcsök és ajándékok után és bölcselők sötét és bus ködökbe takart lepleit szívesen szellőztetik, hogy besugározza a magános szobát a jó meleg fény, az éltető nap, a baráti elismerés ölelése és beküldje valami jóságos tündér azokat a kedves csinos hiábavalóságokat pénzt, megértést, szeretmet, amelyet még a legfőlényesebb Übermensch is csak elméletben utasít vissza.

A lipcsei „Insel Verlag“ Nietzsche Frigyesnek a legelvontabb emberek egyikének leveleiből gyűjtött össze egy nagyon értékes kötetre valót, amelyek végig vezetnek egész pályáján, ábrándjain, csalódásain és örületén keresztül. A levelek kristálytiszta világossággal mutatják a csupán eszmei életet elő tudóst, akinél a tudományos keresés mint öncél az egyetlen élettartalom. Az életmódnak kulináris és érzéki bősége a személyi kényelmek kizárólag csak a tudományos munkaképesség fokozására valók, Nietzsche életében egy percre sem engedte át magát az epikuri kényelemnek, minden benyomás és hatás könyvek számára jegyződött fel naplójában és minden érzése és gondolata azoknak a tudományos problémáknak hirdetésében, terjesztésében és a társadalom szellemébe való besugárzásában merült ki, amely tételeket igazaknak és jóknak ismert... Nietzsche levelei, hiába hemzsegnének bennük a német szüklátokörtséget, bátortalanságot szidalmazó kitételek a legfajjabban német írások, a gérokkos docens, könyvek között, a szabad levegő friss fuvalmatól elzárt német „Lehrer“ néha keserű páthosza, néhol egy kissé esetlen szemérmességű gunyolódo tónusban tartott közlései a maga és környezetének életéről. A legnagyobb német stílművész jelentkezik bennük, de az a hajlékony, karsu grácia az az édesen szemtelen blague egész világokat egy kacér gesztussal betekintő és az a viharokat kiélt derült rezignáció, az Anatole France mosolya, a francia psziché, hiányzik belőlük.

Sokszor érezzük, hogy Nietzsche közvetlen igyekszik lenni az anyjához és nővérehez, a hűséges Forsternéhez intézett soraiban, a

pajkoskodó kedélyesség hangján beszél, de a bazeli és lipcsei professzorszellem dohos szaga nem távozik el oly könnyen és ez okozza, hogy még Nietzsche leveleit is valami a Pastorenheim-re emlékeztető szelid kenetteljes filiszterszellem lengi át, pedig nála bátrabban, tömeg fölött állandóan senki sem bírálta a jelenségeket az életben, tudományban és a művészetben.

„Kultura.“ H. B.

KÖZSÉGHÁZABÓL.

Tapolcaza község előljárósága.

185—XV. 912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező s a városi épületben levő vendéglői és kávéházi helyiség összes mellékhelyiségeivel együtt folyó évi november hó 7-ikén d. e. 10 órakor a község háza tanácstermében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik 1913. évi október 1-től kezdődő 6 évi időtartamra.

Árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár 2250 kor.
2. Árverési bánatpénz 600 kor.
3. Bérösszeg negyedévenként előre fizetendő; hátralékos bérfizetés esetén 8% késedelmi kamat fizetendő s 3 havii hátralék a bérlet a bérlő terhére és veszélyére a bérbeadó által szabadon használható s kiadható.
4. Bérleengedés semmi szín alatt nem engedtetik.
5. Kisebb javítások 50 kor. erejéig bérlőt terhelik.
6. Bérlő az általa okozott kárért vagyoniilag felelős.
7. Seprés a bérlő terhe.
8. Óvadék a bérösszeg fele.
9. A bérlet a képviselő testület előzetes jóváhagyása nélkül másnak át nem adható.
10. Bérlő személyét a képviselő testület az árverés eredményére való tekintet nélkül szabadon választja.

Tapolcaza, 1912. okt. 24.

Horváth Jenő
főjegyző.

Mojzer Endre
bíró.

**MEGLEPŐ
UJDONSÁG!**

Világszabadalmazott

**DOMBOR-
: KÉPEK :
MITHOLOGIAI
:: ALAKOK, ::
ZENESZERZŐK
és
URALKODÓK**

A legszebb szobadisz.
A legalkalmasabb ajándék.

Kizárólagos lerakat:

LÖWY B.
könyv- és papirkereskedésében
TAPOLCZÁN.

Hirdetések
felvételnek
lapunk
kiadó-
hivatalában.

Szőlőbirtokosok!

Berlandieri és Riparia Teleki

a jelenkor legjobb alanyvesszője.

Kérje nagy képes
árjegyzékünket!

TELEKI ZSIGM.

Szőlőtelep kezelősege

Villány.

Földes Imre:

FEKETEORSZÁG

Ára 4 korona 50 fillér.

Kapható:

LÖWY B. könyvkereskedésében

Tapolczán.

Kapható Löwy B. papirkereskedésében
XXXXXXXXX Tapolczán. XXXXXXXXXXX

Minden nő szeret

hatalmának vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi; hisz azért nő, hogy szép legyen. Az elcsufító vörös orr, szeplő, májtölt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bőrhiany eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható, tökéletes és ártalmatlan szer, mely szépséget teremt.

Általában legjobban szeretik a **Kriegner-féle szépitőszereket** és pedig a **Kriegner-féle Akácia-krém**, mely, 2-3 nap alatt minden szépséghiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérít, üdit, simít, szépít, fiatalít. Ára 2 K.

Kriegner-féle Akácia-szappan kellemes illatu, tartós és üdítő hatása. Ára 1 K.

Kriegner-féle Akácia-puder védi a bőrt a nap és a szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 K.

Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell a megvényüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasb korig. Kaphatók az összes gyógyszerárakban. Postai szétküldés naponta utánvéttel.

Kriegner gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér.

Egy okos fej

minden alkalommal

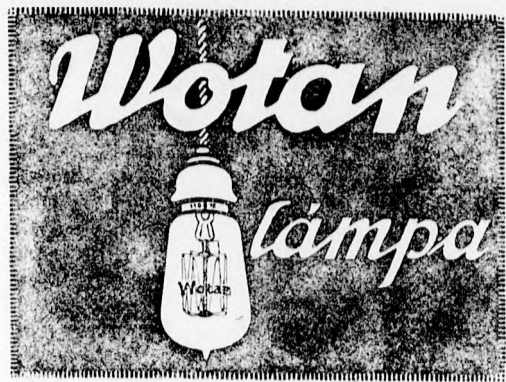
Dr. OETKER sütőporát használja
ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló. Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészhetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tésztaé, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fél-csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kgr. cukorral kevertünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitünő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett. Receptgyűjtemény ingyen!

Wotan
Lámpa
húzott drótszállal.
TÖRHETETLEN!
Magyar
SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI, Teréz-körút 36.

a valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

KARINTHY FRIGYES

GÖRBE TÜKÖR

ÁRA 3 KORONA.

Kapható LÖWY B. könyvkereskedésében
TAPOLCZÁN.

Minden háziasszony

teljes meggyőződéssel mondja: Nincs kávé Franck nélkül! és azért ajánlják csak a „Valódi“ „Franck“-ot a „kávédaráló“ védjeggyel, melyet belföldi nyersanyagból Kassán, honi ipar állít elő.

Vonatok érkezése és indulása Tapolcza állomáson.

ÉRVÉNYES 1912. OKTÓBER 1-TOL.

I. Érkező vonatok:

A balatoni vasuton:
Budapest—Veszprém felől:
Reggel 7 óra 37 perckor
délben 12 " 45 "
délután 5 " 06 "
este 8 " 28 "

Keszthely felől:

Reggel 3 óra 43 perckor
délután 8 " 45 "
délben 12 " 57 "
délután 4 " 58 "
este 10 " 29 "

Ukk felől:

Reggel 9 óra 18 perckor
délben 12 " 56 "
délután 4 " 59 "
este 8 " 54 "

II. Induló vonatok:

A balatoni vasuton:
Budapest—Veszprém felé:
Reggel 3 óra 53 perckor (gy. sz. vonat)
délután 9 " 23 "
délután 1 " 04 "
este 9 órakor "

Keszthely felé:

Reggel 4 óra 21 perckor
délután 9 " 40 "
délután 1 " 20 "
" 5 " 32 "
este 9 " 45 "

Ukk felé:

Reggel 4 óra 25 perckor
délután 9 " 28 "
délután 1 " 30 "
" 5 " 16 "

MILLIÓK

használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyájkosodás,
:: görcs, számarköhögés ellen ::

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 lenyelvei“.

6500 elismerőlevél orvosoktól
:: és magánosoktól. ::

Kiválóan kellemes ízletes bonbonok.

20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozban kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Libamáját

vesz özv. Schwarcz Józsefné.

OPPENHEIMER:

Az állam

K 1-90

Kapható **LÖWY B.**

könyv- és papirkereskedésében.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy
TAPOLCZÁN, az ERZSÉBET-téren
(a volt WALLNER-féle házban)

**angol női-
szabó műhelyt**
o nyitottam. o

Hosszabb ideig a fővárosban mint önálló szabó működtem, úgy hogy képes vagyok szakmámban a legkényesebb igényeknek is megfelelni. — Midőn a n. é. közönséget kérem alkalomadtán b. megbízásával megtisztelni, maradtam kiváló tisztelettel

DEÁK JÁNOS

női szabó.

Egy fiu tanoncul felvétetik.

FINOM
fajalma

nagyobb mennyiségben

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.

Mindenütt kapható.

HIRSCH JÖZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, párisi és szaládé.

Legolcsóbb napi árak!

Eladó hordók.

Gyenesdiáson megtekinthető 5 drb. 50—60 akós jókarban levő boroshordó.

Bővebb felvilágosítást ad

Cságoty István keszthely

SZŐLŐOLTVÁNYOK

Kiváló szép 1 és 2 éves gazdag gyökérezetű szokványminőségű fásoltványok a legjobb bor- és legszebb csemefajokból, közöttük „Kreaca” (Bánáti rizling) a legjobb és rendkívül bőtermő borfaj és Muscat Csabagyöngye a legfinomabb és legkorábban érő csemefaj. Ezenkívül amerikai sima és gyökeres szőlővesszők a legjutányosabb árak mellett eladók. Árjegyzék ingyen és bérmentve. ERZSÉBET SZŐLŐOLTVÁNYTELEP Tulajdonos: SCHMIDT MATYÁS Bogáros, (Torontál megye).

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utóleráthatatlan jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorgégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1.60, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üveget K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerára a „Magyar Királyhoz” BÉCS, I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ugyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szent Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII. József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarok,) valamint VI. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére; raktárunk mely legnagyobb az országban, a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus utak fellátását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreszeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!

PAUK VILMOS

vaskereskedése TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile Ferenc szabadalmazott »AUSZTRIA» permetező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnymásu, Mayfarth és Eclier vermöre permetezők, melyeket gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénegezők. (Egyszerűség.) Borszivattyúk, bortömlők, (Heinrich rendszer.) Ekék, Kayser varrógépek golyós csapágygal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprésekből, Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz I. rendű »AUSZTRIA» permetezőkhöz mindennemű géprész kapható. Állandó nagy raktár használt vasúti sinekből és vasgerendákból.

Ugyanitt egy jó házból való fiatal tanoncok felvétetik.

TANONC

felvétetik lapunk nyomdájában.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolcán.

Gyulakeszi (Jasbáncz) hegyi

szőlőm család körülmények miatt eladó.

Bővebbet

Fodor Mihályné, Káptalantóti.

Eladó ház.

Park-utca 1 sz. alatt Hirsch Lipót ur háza mellett épült új házamat más vállalkozás miatt

ELADOM.

A házban 3 lakószoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince van.

Bővebbet a tulajdonos

Pressing Gábor.